

## 261. VALKENBURG 14,1 km

[www.wandelgidszuidlimburg.com](http://www.wandelgidszuidlimburg.com)



Deze wandeling met hellingen gaat door liefst 4 natuurgebieden, te weten: het Ravensbos, Natuurpark Ingendael, de Bergseheide en het Polferbos. Halverwege kunt u pauzeren bij Burgemeester Quicx, Coffee & More in Houthem of een eindje verder bij Chalet Tivoli.

Startpunt: Taverne Het Koetshoes, Oosterweg 42, Valkenburg. Met parkeerschijf max. 3 uur vrij parkeren. U kunt ook parkeren (gratis/2018) aan de Parallelweg (69) in Valkenburg. Met uw rug naar de woningen gaat u L. Aan de 3-sprong gaat u L (blauw/Kloosterweg). (Dit is circa 50 m voor spoorwegovergang/doorgaande weg). Ga dan verder bij \*\*\*\* in punt 1.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
14,12 km	3.20 uur	81 m	177 m



Wandelgids Zuid-limburg  
www.wandelgidszuidlimburg.com

## 261. VALKENBURG 14,1 km

**1. Met uw rug naar het café gaat u L. Even verder passeert u links kasteel Oost.**

*(Het huidige okerkleurige in mergel opgetrokken gebouw dateert uit 1840. Zie infobordje).*

**Negeer zijweg rechts omhoog. Tegenover betonnen trappenpad en bij zebrapad gaat u L over de smalle asfaltweg. Negeer zijpaden links en volg RD de smalle asfaltweg met rechts van u het sportcomplex van V.V. Walram. Aan de 3-sprong vóór smal bruggetje en bij wegwijzer gaat u R met rechts van u het sportcomplex en links van u de Geul. Steek bij varkensruggen schuin links de parkeerplaats over en ga dan R de klinkerweg omhoog. Meteen daarna gaat u aan de doorgaande weg L. Meteen na de Geulburg gaat u bij wegwijzer R (wit-rood/2 blauwe rechthoeken) over het klinkerpad met rechts de Geul, het snelst stromend riviertje van Nederland. Aan de 3-sprong bij sluishuisje, vistrap en sluisbruggetje (Walramstuw/zie infobord) gaat u L over het klinkerpad verder langs de Geul.**

*(Aan het sluishuisje met muurkruis is een fraaie schildering aangebracht met de afbeelding van de H. Barbara).*

**Aan het einde van het klinkerpad en bij de “oude” reclamemuurschildering “Jurgens Solo margarine” op gevel loopt u RD met rechts de mergelmuur en links de grote parkeerplaats.**

*(De mergelmuur is gebouwd op de plek van de oude vestigingsmuur. Aan het begin van de mergelmuur staat op de muur een bronzen maquette van de vestingstad, waar het Valkenburg te zien is zoals het in de Middeleeuwen uitzag met o.a. de indrukwekkende burcht, waarvan de hoge kasteeltoren in 1672 is vernield).*

**Aan de 4-sprong, einde plein, loopt u RD (Bogaardlaan) door de voetgangerszone verder langs de Geul. Negeer zijweg links.**

*(Hier heeft u bij uitkijkpunt mooi uitzicht op de Geul. Op de bruggetjes over de Geul staan leuke beelden).*

**Aan de 4-sprong bij Geulburg en mooie Geulpoort gaat u R door de Geulpoort.**

*(De in 2014 gebouwde Geulpoort is een reconstructie van de waarschijnlijk rond 1300 gebouwde stadspoort. Deze werd in 1644 door de Spaanse overheerser grotendeels vernield. Het laatste restant van die stadspoort werd in 1792 afgebroken. Links van de poort was de wasplaats, waar ook de laatste nieuwtjes werden uitgewisseld).*

**U komt nu op het “het Eiland in de Geul” (Theo Dorrenplein), dat gelegen is tussen de Geul en de molentak van de Geul.**

*(Rechts ziet u hier het Rijksmonument Leenhof (1661). Zie infobord. Momenteel is hier de VVV Zuid Limburg gehuisvest. Dit is de oudste VVV van Nederland. In 1885 opgericht onder de naam VVV Geuldal).*

**Via brug steekt u de molentak van de Geul over en verlaat u het “eiland”. Negeer alle zijwegen en loop RD. Steek boven de drukke doorgaande over en ga L. Bij de verkeerslichten gaat u R (Nieuweweg) omhoog. Negeer zijwegen en steek de spoorwegovergang over. Let op! Neem nu meteen de eerste weg L (Kloosterweg).**

*(Rechts ziet u de prachtige met mergelblokken gebouwde Villa Jacaba (no.4/1850). Schuin links voor u ziet u het rijksmonumentale NS station (Arriva) Valkenburg. Het uit 1854 stammende gebouw is het oudste nog in gebruik zijnde stationsgebouw van Nederland).*

**Ga dan meteen R (blauw/Kloosterweg). \*\*\*\*\* Aan de kruising bij muurkruis gaat u R (blauw) over de veldweg. Aan de 3-sprong gaat u L (blauw) de veldweg omhoog. Bij zitbank buigt het pad links het bos omhoog.**

**2. Blijf geruime tijd dit pad, dat boven een graspad wordt, RD volgen. Aan de rijksmonumentale hoeve Heihof (no. 1/18<sup>e</sup> eeuw) wordt het pad een asfaltweg. Aan de T-splitsing voor de autoweg Maastricht-Heerlen gaat u L (blauw). Beneden aan de T-splitsing gaat u R onder het autowegviaduct door. Neem nu de eerste weg L omhoog langs camping De Bron.**

*(Een eind verder passeert u rechts het ongevalskuis van Pieter Klinkenberg, die hier op 10-08-1897 (juiste datum) op 38 jarige leeftijd in het bijzijn van zijn 7-jarig zoontje Sjengske (Jean) om het leven kwam toen zijn paard op hol sloeg en hij onder de wielen kwam van zijn boerenkar die zwaar beladen was met hooi).*

**Aan de kruising bij Mariakapel gaat u L richting hoogspanningsmast.**

*(De kapel staat al sinds 1890 op deze plek en werd gesticht door een burgemeestersfamilie van Sibbe-IJzeren. In 1978 is het kapelletje bij de reconstructie van de weg opnieuw opgebouwd. 50 meter verder ziet u rechts de St. Remigiuskerk in Schimmert).*



Aan de kruising gaat u R (rood) over de veldweg/graspad.

*(Rechts ziet u het voormalige klooster Ravensbosch (1885) van de paters Oblaten van de Onbevleete Maagd Maria. Het klooster was een opleidingscentrum voor priesters).*

**Bij afsluitboom loopt u het Ravensbos in. Volg het dalende pad RD.**

**3. Beneden buigt het pad naar links.** *(Hier ziet u rechts beneden een bosmeertje).* Aan de 3-sprong gaat u scherp R omlaag. Beneden bij het bosmeertje en bij zitbank steekt u L het bruggetje over. Aan de T-splitsing bij zitbank gaat u L (rood). Bij een andere vijver gaat u R richting afsluitboom. Volg het brede pad RD langs de bosrand. Negeer trappenpad links omhoog. Aan de 3-sprong loopt u RD (blauw/zwart/rood) verder langs de bosrand. Negeer bij afsluitboom breed bospad links omhoog en loop even verder RD (blauw/zwart/rood) langs de afsluitboom. Volg nu enige tijd het mooie bospad door de bosrand langs het beekje de "Strabeek" dat in het natuurgebied Ingendael in de Geul uitmondt.

**4. Negeer volgend breed bospad links omhoog.** Aan het einde van het pad gaat u R het bruggetje over. Loop RD (blauw/zwart) omhoog langs de meidoornhaag. Boven voorbij klaphek gaat u bij volgend klaphek L (blauw/zwart) over het pad met rechts de doorgaande weg. Via volgend klaphek verlaat u het pad en loop RD over de doorgaande weg. 30 m verder gaat u L (zwart) de asfaltweg omlaag.

*(Beneden loopt u onder de enige dalbrug van Nederland door (autoweg A-79 Heerlen-Maastricht)).*

Steek bij de rotonde via het zebrapad de doorgaande weg over en ga L. Vlak daarna gaat u R over de klinkerweg. Meteen daarna aan de 3-sprong voor spoorwegviaduct gaat u R de veldweg omhoog. Blijf circa 800 m deze veldweg, parallel aan de spoorlijn Maastricht-Heerlen, RD volgen. Aan de T-splitsing gaat u L onder het spoorwegviaduct omlaag. Aan de voorrangsweg in Houthem gaat u R (geel). Vlak daarna gaat u L (Joseph Corneli Allée) door de mooie kastanjelaan richting Château St. Gerlach.

*(U passeert hier meteen rechts Burgemeester Quix, Coffee & More, dat gehuisvest is in de prachtig gerestaureerde schuur van de voormalige carréhoeve Broers (1720 -1723). De naam verwijst naar burgemeester Quix, die van 1820 tot 1856 burgemeester van Houthem was. Door de barista worden diverse soorten koffie geserveerd).*

U komt bij de rechts gelegen parkeerplaats en voor het Prinses Juliana park waarin meestal mooie kunstwerken staan. Negeer meteen zijpad links.

*(Als u dit pad bij het grote infobord "Ingendael" inloopt, dan komt u na 100 m bij de Gerlachus put (eerste vermelding 1227). Hier staan zitbanken).*

**5. Volg de asfaltweg RD met rechts het Prinses Juliana park**

*(Hier ziet u rechts het prachtige Château Sint Gerlach. Château Sint Gerlach is het voormalig Norbertijnen klooster dat gebouwd is in 1201 in de nabijheid van het graf van ridder kluisenaar Gerlachus, die overleed in 1164 of 1165. Dit dubbel klooster werd aanvankelijk door mannen en vrouwen bewoond maar werd na 1218 een adellijk vrouwenstift. In het begin van de 18<sup>e</sup> eeuw werd het ingrijpend verbouwd. In 1786 verlieten de zusters het klooster. In de 19<sup>e</sup> eeuw is het klooster omgebouwd tot kasteel Nu is er restaurant "Château Sint Gerlach" en "bristrot de Liège" in gehuisvest.*

*Voor u ziet u het rode hotel Sint Gerlach, dat gehuisvest is in de voormalige pachthof van het klooster en is rond 1759 gebouwd. De pachthof bestond uit vier hoekpaviljoens die door lage vleugels verbonden waren en een grote schuur gegroepeerd rondom een ruime binnenplaats. De grote schuur werd als opslag voor de oogst gebruikt en in de lagere vleugels werd het vee gestald. Voor die tijd was deze pachthof erg modern van opzet. Men sprak zelfs van een oogst- en vee paleis. In het hotel hebben diverse belangrijke wereldleiders overnacht o.a. in 1991 de toenmalige president van Frankrijk François Mitterand en in 2005 de toenmalige president Bush van de Verenigde Staten, maar ook de popsterren Bruce Springsteen (2012) en The Rolling Stones (2014), die optraden tijdens Pinkpop).*

Waar de asfaltweg naar rechts buigt, gaat u L en via het klaphek loopt u het natuurgebied Ingendael binnen. Na 10 m gaat u R (Viabelgica over het graspad. Negeer na sloot/greppel meteen zijpad links. Aan de 4-sprong met rechts een rioolbuis gaat u L over het graspad en loopt u verder het natuurgebied binnen.

*(Mogelijk komt u hier grazende Galloway runderen of Koninkpaardentegen).*

Vlak daarna aan de T-splitsing gaat u R met links een greppel/sloot. Na 500 m gaat u aan de Y-splitsing R. Via smalle brug (Ingendaeler brökske) steekt u de Geul weer over en verlaat u het natuurgebied. Meteen na brug gaat bij poëziezuiltje L (geel-rood) het pad langs de houten leuning omhoog met links beneden de Geul.

*(Meteen na bruggetje staat rechts een zitbank aan de Geul, een genieplekje)*

Aan de 3-sprong, met dunne boom in het midden, gaat u L (geel-rood) omlaag. Negeer zijpaden. Na bijna 400 m, voorbij klaphek, gaat u aan de 4-sprong bij wegwijk, type vliegermodel, en bij uitspanning Chalet Tivoli, een leuke pauzeplek, RD (geel-rood) over de smalle asfaltweg.

**6. Na ruim 100 m, vlak voor het leuke mergelhuis (nr. 59) met hertengewei en bij trafokast, gaat u scherp R de asfaltweg omhoog. Meteen daarna gaat u via draaihekje L (Heytgrachtervoetpad) het (holle) pad omhoog.**

**Negeer zijpaden en volg geruime tijd dit typisch Zuid Limburgs holle pad omhoog. Na 900 m, bijna boven, buigt het pad naar links. Vlak daarna gaat u boven bij afsluitboom R.**

*(U bent nu boven op de Cauberg, de voormalige finishplaats van de wielklassieker Amstel Gold Race).*

**Steek de voorrangsweg over en ga R. Bij de ingang van het bungalowpark Landal Kasteeldomein De Cauberg (no. 29) gaat u L het park in.**

*(U passeert meteen rechts brasserie de Zoete Zoen, een leuke pauzeplek. Op de deur van het wielercafé staan veel handtekeningen van bekende wielrenners.*

*Meteen na de ingang staat het gedenkteken, een zonnewijzer, dat een hommage is aan de markante Friese weerman Piet Paulusma, die op 20 maart 2022 op 65 jarige leeftijd aan de gevolgen van kanker overleed. Hij werkte zo'n veertig jaar voor Omroep Fryslân en werd drie keer uitgeroepen tot populairste weerman van Nederland. Zie infobordje).*

**Loop RD tot het rode hoofdgebouw (nr. 50) en ga dan L. Vlak daarna bij kleine parkeerplaats, waar de asfaltweg naar links buigt, gaat u RD. (Voor u ziet u de 30 m hoge uitzichttoren Wilhelmina). Via twee stalen trappen komt u beneden bij ijzeren hekje. Ga hier RD het trappenpad omlaag.**

*(Als het hek gesloten is, ga dan voor het hek L tussen de vakantiewoningen door langs huisnr. 41. Aan het einde van de rij vakantiewoningen gaat u RD (rood) het klinkerpad omlaag. Beneden gaat u aan de 4-sprong bij zitbank en speeltuintje R (rood) met links de met riet begroeide vijver. Aan het eind van de vijver bij zitbank en afvalbak loopt u RD (rood). Ga dan verder bij \*\*\*\* in punt 7).*

**7. Ga meteen beneden aan het einde van het trappenpad bij draaihekje (stegelke) L (blauw/rood) door het weiland/boomgaard met links de graft. Blijf RD lopen en via draaihekje komt u bij een graspad dat u RD volgt. Aan de omgekeerde Y-splitsing gaat u RD (blauw). Het pad buigt bij volgend stegelke naar rechts. \*\*\*\* Meteen daarna aan de T-splitsing gaat u L de brede veldweg omlaag, die een dalende asfaltweg wordt.**

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.

*(Omlaag lopend heeft u een eindje verder prachtig uitzicht op de kasteelruïne Valkenburg, die omstreeks 1200 gebouwd is en de enige hoogteburcht in Nederland is).*

**Steek beneden de doorgaande weg over en ga R. Na 30 m gaat u L (Van Meijlandstraat/blauw) de trappen omhoog en vervolgens aan de andere kant weer de trappen omlaag.**

*(Deze weg is in het verre verleden (14<sup>e</sup>/15<sup>e</sup> eeuw) "uitgehouden" als zijnde verdedigingsgracht van het links boven gelegen kasteel/nu kasteelruïne).*

**Beneden gaat u L onder de Berkelpoort door. (Zie infobord). Ga dan meteen R (Hovetstraat). Negeer zijweg links. Steek de asfaltweg (Palankastraat) over en loop RD over de stoep, even verder klinkerweg, met links van u de grote parkeerplaats (Walramplein).**

*(Als u hier R (Palankastraat) gaat, dan heeft u na 40 m weer prachtig uitzicht op de kasteelruïne).*

**Aan de 4-sprong RD. Aan het einde van de parkeerplaats gaat u bij mergelmuur en hotel Walram R over het klinkerpad met links de Geul. Bij sluisbruggetje gaat u R verder langs de Geul. Steek via zebrapad de drukke doorgaande weg RD over en ga bij afvalbak RD (groen/zwart) over het pad met links van u de Geul. Negeer zijpaden rechts. Via smal bruggetje steekt u de Geul over. Meteen daarna aan de 3-sprong RD. Let op! Even verder, meteen voorbij zitbank, gaat u bij ijzeren hek R (rood) en loopt u het kasteelpark binnen met rechts van u een dierenparkje.**

*(Indien het park gesloten is, loop dan RD. Aan de T-splitsing gaat u R en u komt bij het startadres. De route volgend ziet u even verder links de achterkant van Kasteel-Oost).*

**Negeer in het park zijpaden links. Het pad maakt een haakse bocht naar links. Aan de 3-sprong gaat u R en u loopt weer langs de Geul. Via ijzeren hek verlaat u het park. Meteen daarna gaat u bij grote zwerfsteen en speeltuin L. Boven aan de asfaltweg gaat u L en u komt weer bij het café (voormalig koetshuis kasteel Oost), de sponsor van de wandeling, waar u binnen in de sfeervolle ingericht zaak of op het terras nog iets kunt eten en drinken.**